

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl:16, Sayı:402

Gün örgütlenme ve

hazırlık günüdür!

17 Eylül 1990

10 Eylül 1990'da Londra'da düzenlenen "Türkiye Komünist Partisi'nin 70. kuruluş yıldönümü toplantısı"nda, parti merkez organımız İşçinin Sesi gazetesinin editörü R.Yürükoğlu yoldaşın yaptığı konuşmanın metnini yayınlıyoruz:

YA SOSYALİZM YA ÖLÜM!

Genel olarak tarih,
özellikle de devrimler tarihi, en uzak görüşlü
kafaların bile öngörebileceğinden daha zengin, daha
çeşitli, daha yeniliklerle doludur. Bugün de böyle birşey
oldu. Dünyanın bir yarısı gümbür gümbür çöktü. Buna uygun tutum
almamız gerekiyor. Yalıtılmaya karşı her çatlaktan, her fırsattan
yararlanmak, olumlu her adımı ona uygun bir dille karşılamak
gerekiyor... Bugün yerleştirmemiz gereken anlayış, "bize
karşı olmayan bizimledir" anlayışıdır. Bize
açıktan karşı çıkmayan, üzerimize gelmeyen
bizimledir anlayışı içinde davranmalıyız.
Bu, siyasal olgunluğun, yığınlara
gitmenin belgisidir.

R.Yürükoğlu

Değerli Yoldaşlar,
Bugün partimizin 70. yılı. Cumhuriyetin en yaşlı partisiyiz. Bu 70 yılda neler gelmiş, neler gitmiş. Bunlara değinmeyeceğim. En yaşlı parti olmak iyi de, en başarılı parti olmak istiyoruz biz. Bunun için, kısa bir genel değerlendirmeden sonra asıl olarak örgütümüzle ilgili konuşmak istiyorum.

I. DÜNYA

Dünya sosyalist sistemi çöktü, dünya komünist hareketi çözüldü. Bu durum asıl olarak Sovyetler Birliği'nin gelişimiyle bağlıdır.

Ekim devrimi az gelişmiş bir ülkede, sosyalizm için ancak minimum bir tabanın var olduğu bir ülkede ortaya çıktı. Bunun getirdiği tarihsel bir açmaz vardı. Böyle az gelişmiş bir ülkede kurulan sosyalizmin, başka

ülkeleri de sömürmeden emperyalizmi yakalaması, onu geçmesi çok güçtü.

Bu güçlük şöyle bir tehlikeyi de birlikte getiriyordu, Sovyetler Birliği emperyalizmi, ileri kapitalist ülkeleri geçemedikçe, kendi halkına oradaki dükkanlarda olanları veremedikçe de, geriye devşirilme, sosyalizmin likidasyonu, çökmesi tehlikesi her zaman vardı.

SBKP bu zoru başaramadı, arka arkaya büyük hatalar yaptı. Bu hatalar onu önce oportünizme, daha sonra revizyonizme götürdü.

Sovyetler Birliği'nde işçi sınıfı için demokrasinin olmayışı, (ki biz buna aktif yığın demokrasisi diyoruz), işçi sınıfının kendi devletinde siyasal erkte yer tutmayı, kendi düzeni içinde çıplak bir diktatörlük altında yaşaması ise zorun başarılamayışının en önemli nedeni oldu. Aktif yığın demokrasisinin uygulanmaması, hem

tarihsel yetersizlikleri aşmayı, hem bürokrasiyi dizgin altında tutmayı engelledi. Son çözümlemede, sosyalist üretim biçiminin temel ekonomik yasasının işleyebilmesini de engelledi.

Sosyalizme, işçi sınıfının bilimine ve işçi sınıfına karşı işlenen suçlar tabii ki günü gelecek ödenecekti. Ödeniyor. Bugün emperyalizmle işbirliği içinde kimi ülkede açık, kimi ülkede üstü örtülü bir biçimde sosyalist sistem karşı-devrimi yaşıyor. Faturayı ise yönetenler değil, o ülkelerin işçi sınıfları ödüyor.

Tabii dünyanın bir yarısındaki, ki sosyalist ülkeler dünyanın bir yarısıdır, çıplak karşı-devrimin, öteki yarının gelişimini de etkilemeyeceği düşünülemez. Kaldı ki öteki yarı, emperyalizmin boyunduruğu altında, zaten özünde saldırgan, sömürücü ve gerici olan bir sistemin içinde yaşamaktadır. Dolayısıyla bugün tüm dünya bir

karşı-devrim ve gerici dönemine girmiştir. Liberya'da, Panama'da olanlar ve son olarak Körfez krizi bunun kanıtlarıdır.

Sosyalist sistemin, Sovyetler Birliği'nin yerinden oynamasıyla, genel dünya dengesi bozuldu. Emperyalizmin de dengesi bozuldu. Emperyalistler arası rekabet hızla yükselmeye başladı. Çünkü emperyalizmin baş düşmanı aradan çekildi. Böyle olunca kendi içlerindeki çelişkiler azıyor ve yeni paylaşım savaşlarını gündeme getiriyor.

Bunun yanında dikkat edilmesi gereken bir nokta daha var. Kapitalist sistem son birkaç yıldır, yavaş da olsa, genel sistemsel bir bunalımın içine giriyor.

O zaman şöyle bir öngöründe bulunursak kahinlik yapmış olmayız. Önümüzdeki dönemde dünyadaki gelişmeler, bu iki özellik tarafından

belirlenecektir. Yaşamakta olan gericiilik ve karşı-devrim ve kapitalizmin girmekte olduğu sistemsel bunalım. Bu ikisinin çatışması önümüzdeki dünyayı biçimlendirecektir.

Bazı görevlerin önemi artıyor

Bu yaşadığımız karşı-devrim ve gericiilik dönemi bizlere bazı görevler getiriyor. Daha doğrusu bu görevler her zaman vardı, ama bunların önemini artırıyor.

Birincisi, bugünkü koşullar altında *enternasyonalizmin önemi artıyor*.

Enternasyonalizm dünya işçi sınıfının, dünya işçilerinin en güçlü silahıdır. En küçük bir işyerindeki grev dayanışmasından, ülkeler çapındaki dayanışmaya dek, işçi sınıfının enternasyonalizmden daha güçlü bir silahı yoktur.

Bugün dünyada, izledikleri yolla uyusmak uyusmasak, sosyalizmi savunmakta olan Çin, Arnavutluk, Vietnam, Kuzey Kore ve Küba kalmıştır.

Bunlar arasında bir tanesi var ki Amerika Birleşik Devletleri'ne 80 kilometre uzaktadır. Ve de Amerikan egemen sınıfının fobisi olmuştur: Küba. Bu ülkeye uzun bir süredir gizli ambargo uygulanmaktadır. Eski sosyalist ülkeler de bu ambargoya katılmışlardır. Doğu Avrupa ülkeleriyle Küba'nın bu yılki ticareti, yüzde bir vb. değil, yüzde sıfırdır. Sovyetler Birliği de mal göndermemeye başladı. Gazetelerden okumuşsunuzdur, geçtiğimiz hafta temel ihtiyaç maddeleri Küba'da karneye bağlandı.

Bugün enternasyonalizmin ana halkası Küba'yla dayanışmadır.

Küba devrimi çok konuda dünya komünist hareketine örnek olmuştur. Bunlar arasında en başta, onun proleter enternasyonalist tutumu gelir. Kübalı komünistler, Cezayir, Suriye, Angola, Etyopya, Namibya ve Latin Amerika'nın çeşitli ülkelerinde, o ülkelerin halklarının yanında savaştılar ve onbinlerce şehit verdiler. Bugün sıra bizdedir. Gün tüm dünyada devrimcilerin Küba'yla dayanışma günüdür. Türkiyeli komünistler olarak Küba'ya yönelen karşı-devrimci saldırılara karşı onlarla omuz omuza savaşa hazırız. Tüm inançlı devrimcileri de en güzel örneklerini Küba'nın verdiği proletarya enternasyonalizmi temelinde Küba'yla aktif, militan dayanışmaya çağırıyoruz.

Bugünün dünyasının önemini artırdığı ikinci görev anti-emperyalizmdir. Günümüz koşullarında *anti-emperyalizmin önemi artıyor*. Dün oportünist de olsalar, revizyonist de olsalar, sosyalist sistem emperyalizm karşısında objektif olarak belirli işlevler üstlenmişti. Bugün bu yok, bugün bu şemsiye kalktı. Dolayısıyla emperyalizmin başı boş. Bu ortamda emperyalizmin pervasızlığını dizginlemede anti-emperyalist mücadelenin önemi büyüyor. Ama tabii millici, milliyetçi bir temelde değil, sınıf temelinde, sömürülenlerin kardeşliği temelinde.

Körfez krizi de anti-emperyalizmin artan önemini kanıtlamıştır. Saddam hain bir diktatör, yaptığı da yayılcılıktır, ama bundan yararlanarak, oraya yığılan o büyük güç de emperyalizmin gerçek yüzünü her şeyden iyi ortaya koyuyor. Emperyalizm, bir küçük diktatörün yaptıklarından yararlanıp bölgeye el koymak istiyor. Kuveyt'i, Suudi Arabistan'ı kurtarmak değil, petrol bölgelerini

kalıcı olarak emperyalizmin silahlı gücü altına almak istiyor.

Günümüzde üçüncü olarak, *ideolojik mücadelenin önemi artıyor*. Bugün gazeteler dünyanın her yanında "Marksizm öldü" diye bağıyor. Oysa Marksizm ölmez çünkü ölecek bir şey değil. O hayatı izleyen, yorumlayan bir öğretiler. Marksizm yalnızca sonuçlar değil, aynı zamanda ve daha önemlisi bir düşünme ve genelleme yöntemidir. Yalnız yapılması gereken bir şey var. Sosyalist sistemin çöküşünün, bu büyük deneyin sonuçlarını da içerir biçimde Marksizmin geliştirilmesi zorunludur. Çünkü, "devrimci teori olmadan devrimci hareket olamaz."

Günümüzde dördüncü olarak, ki partimiz açısından üzerinde belki de en fazla durmamız gereken nokta budur, *Leninci bağlaşıklık siyasetinin önemi artıyor*. Devrimci güçler, teslim olmayan komünist güçler, emperyalizm ve yeni sosyal demokrasi tarafından kuşatılmaya, soyutlanmaya, yokedilmeye çalışılıyor. Bu baskı daha da azacaktır. Bunun karşısında şablonlara takılmayan, devrimci bir bağlaşıklık siyaseti zorunludur. Devrimci bağlaşıklık siyaseti demek, "esneklik ve uzlaşma" demektir. Esneklik ve uzlaşma kavramlarını siyasetteki doğru yerine oturtmak demektir. Bu konuya yine döneceğim.

II. TÜRKİYE

Türkiye'ye gelirsek, uluslararası gelişmeler Türkiye açısından dış etkilerle iç dinamik arasında büyük bir farklılık doğurmuştur. Ülke içi koşullar bir başka yöne gidiyor, dış etkiler onu bir başka yöne götürmeye çalışıyor.

Dünyada yaşanan olayların Türkiye devrimine etkisi nasıl ve ne kadar olacaktır? Bu soruları yanıtlayabilmek için henüz erkendir. Ancak ülke içinde durum, sizler de en az benim kadar biliyorsunuz, her açıdan gergindir. Zaten bıçak sırtında duran istikrar, hızla bozulmaktadır. Burjuvazi bölünmüştür. Ayrıca tüm komşularla sorunlar keskinleşmiştir. Dolayısıyla şunu dersek yanılmış olmayız, sınıf mücadelesinin nesnel koşulları önümüzdeki dönemde yükselecektir.

Ne var ki, ülke içi durum uluslararası alanda devrimci alternatifin ezildiği, komünizmin gözden düşürüldüğü, daha da gözden düşürüleceği bir ortamda ortaya çıkmaktadır. Dünyadaki gelişmeler, mücadelede komünist öncülüğü zorlaştırmaktadır. Başarı durumunda da müdahale tehlikesini artırmaktadır.

Özetle, uluslararası koşullarla, subjektif faktör Türkiye devrimi açısından olumsuz bir noktayken, nesnel koşullar iyileşmektedir. Böyle karışık bir durumda, düzene karşı güçleri ve kendimizi serinkanlı bir değerlendirmeden geçirmek, yeni ortama uyacak yeni tutumlar geliştirmek zorunludur.

İşçi hareketi

Türkiye'de sosyalizmin çöküşünün etkilerinin en az yansıdığı sınıf işçi sınıfıdır. Olağanüstü zor koşullarda yaşıyor ve mücadelesi de gün güne yükseliyor. Yüksek bir grev hareketi görüyoruz. 1960-1970'lerdeki grev hareketinden çok farklı. Çok daha geniş ve çok daha örgütlü. 1960-1970'lerin grev hareketleriyle karşılaştırıldığında bunlara hatta "*bilinçli*" hareketler diyebiliriz.

Yine de, kendi başına bu grev

hareketi yalnızca sendikal mücadeledir. Gerçek sınıf bilinçli mücadele değildir. Ülkedeki siyasal ve toplumsal yapıyla olan uzlaşmaz çelişmesini kavramış, onu değiştirmeye yönelmiş bir mücadele değildir henüz. Bu açıdan ve bu anlamda, hâlâ *kendiliğinden* hareketlerdir. Onun için geldik geliyoruz gibi kendimizi kandırmayalım. Büyük bir hareket vardır işçi sınıfında fakat hareketin ne olduğunu iyi değerlendirelim, başımız dönmesin.

Evet, Türkiye işçi sınıfının ekonomik mücadelesi uzun bir süredir siyasal nitelik almıştır. Uzun bir süredir. Herhangi önemli bir grev hemen burjuvazinin tümünü ve devleti de karşısına alıyor. Tabii siyasal nitelik almıştır. Ama bu henüz *sendikal siyaset* düzeyindedir. Emegün sermayeye olan bağımlılığını yoketmeye yönelik değildir henüz.

Bu söylediklerim de ancak doğaldır, ama olayların harareti içinde zaman zaman unutuluyoruz. Tabii ki doğaldır, başka türlü olmasının olanağı yoktur. Çünkü bugün sınıfımızın başını çeken güçlü bir parti yoktur. Bu olmadan gerçek devrimci mücadele olur mu? Olmaz tabii. Sınıfımız, başında öyle bir parti olmadan yapabileceğinin en yükseğini yapmaktadır. Biz kendimize bakalım. Ana halka bugün işçi sınıfını partiyle kucaklaştırmaktır. Emekçinin gönlünde meşrulaşmış, onun kafasındaki sorunlara çözümler üreten, götürüp önüne koyan bir parti yaratmaktır.

Kürt hareketi

Bugün Kürt halkının savaşı tüm Türkiye çapında bir katalizör, hızlandırıcı rolü oynuyor. Kürt halkının

mücadelesi konusunda iki noktaya dikkat çekmek istiyorum.

Birincisi, başı çekecek olan güç ve temel güç işçi sınıfıdır. Zamanlama dahil, her çeşit taktik adımlar, onun kavgasıyla uyumlaştırılmadan başarı gelmez. Türkiye devriminin başarısını, Kürt halkının kavgasının başarısına bağlayanlar var. Yalçın Küçük gibileri. Oysa Kürt halkının mücadelesini de başarıya götürecek olan Türkiye devrimidir. Sınıf kavgasını, ulusal kavga hızında ve boyutlarında yükseltmenin zorlukları ortadadır. Bu nedenle, Kürt devrimcileri bu noktada gereken ustalığı göstermek göreviyle karşı karşıyadırlar.

İkincisi, GAP ilerledikçe, bölgeyi yeni bir zemine oturtmaktadır. Toplumsal yapı hızla değişiyor. Buna uygun olarak, ulusal sorun içinde de sınıf sorununu öne çıkartan bir değişiklik gündemdedir.

Önümüzdeki dönem Kürt halkının kavgasının daha da yükseleceği, bu kavganın içinde işçi yapısının ağırlığının artacağı bir dönemdir. Partimiz 10 yıldır Kürt ulusal devrimci hareketiyle sıcak bağlar içindedir. Bu dönemde de hem Kürt halkının yiğit direnişine destek olmak, hem Türkiye işçi sınıfını enternasyonalist ruhta eğitmek için yoğun bir çaba harcayacağız.

Aleviler

Geçtiğimiz yıl içinde Alevi toplumu içinde büyük bir hareketlilik yaşandı. Çok sayıda kitap yayınlandı. Yayınlananların hepsine katılmasak bile hepsi bir yerinden olumlu işlevler gördü. Konunun şu ya da bu yanını geliştirdi. Kitabımız yayımlandıktan bu yana saldıranlar, gördük ki, hep

devlet ve burjuvazi oldu. Alevi çevrelerden ise büyük bir dostluk gördük.

Alevilerin toparlanmaya, örgütlenmeye, dernekleşmeye başlamasıyla birlikte, bu büyük kitleyi, devletle, yönetimle, egemen güçlerle ve dinle uyumlaştırma çabaları da arttı. Hacı Bektaş şenliklerinin durumu ortada. (Buna karşı Alevilerin gösterdikleri tepkiler de ortada.) Çorum yayıncılığın geliştiği bir yer değildir. Çorum gibi bir yerde *Aşura* dergisi çıkmaya başladı. Büyük parayla çıkıyor. Dünyanın her yanına broşürler, el ilanları gönderiyorlar. Söyledikleri Alevilerin namaz kılması, camiye gitmesi, oruç tutması, hacca gitmesi gerekir. İran kaynaklı, İran'dan beslenen, Alevileri yolundan şaşırtmaya çalışan bir kara hareket.

Bunlar karşısında Aleviler arasında hızlı bir örgütlenme yaşanıyor. Ancak henüz çok dağınık ve genel bir anlayış dışında amaçlarda uyum çok eksik. Örneğin kimisi diyanet işlerinde temsil edilelim diyor, kimisi öyle şey olmaz, bu laiklik değildir diyor ve doğru söylüyor.

Yine bir kısmında Türkçü ve dinci motifler var. Bu dinci ve Türkçü motiflerin ağır bastığı yayınlara baktığımız zaman, evet İran etkisine karşı çıkıyorlar. Aleviliği Şiiliğin yanına çekmeye karşı çıkıyorlar. Bu güzel. Ama öte yanda Ali'den, ehlibeytten ve oniki imamdan başka birşey söylemiyorlar. Bir-iki atasözü dışında Hacı Bektaş Veli'den, hele onun görüşlerinden eser yok. Oysa, Alevi-Bektaşî felsefesinin o Batini toplumcu özü ortadan kaldırılırsa, işte o hiç istenmedik şey olur ve geriye yalnızca Şiilik (yani din) kalır. Aleviliğin o

büyük felsefesi, kültürü, geçmişi Batini-mistik anlayışla bağlıdır.

Bu koşullar altında Hacı Bektaş Veli'nin mirasını Türkçeleştirip, herkesin okuyup anlayabileceği biçimde ortaya koymak ve söylenenleri o günün güç dengesi ve koşulları içine oturtturarak sunmak çok yararlı olacaktır.

Öyle görünüyor ki, önümüzdeki dönemde Alevi toplum içinde Aleviliğin Batini yanı sıra Şii yanındaki kavga şiddetlenecektir. Ve bu kavga Alevi toplumunda emeğiyle geçeneğin başkaldırısıyla, tuzu kurunun teslimiyetini temsil edecektir. Biz Alevi toplumunun istemlerini hırsla savunmayı sürdüreceğiz.

Devrimci hareket

Devrimci harekete gelirse, Türkiye devrimci hareketinde günümüzde başlıca iki çelişki görüyoruz. (Kendimizi dışında tutarak değil, biz de içinde olarak söylüyorum.) Bu iki çelişkinin de nedenleri, büyük ölçüde 1980 darbesine gidiyor.

Birincisi, devrimci hareket çok büyük, fakat örgütler çok küçüktür. Türkiye'deki devrimci hareketin kalabalığı karşısında en büyük örgüt küçük kalmaktadır. Böyle son derece ciddi bir çelişki var. Bugünün anahtarı, bu durumun özelliklerini kavrayıp, ona göre davranmaktadır. Artık kentler, kasabalar değil, her yerde koca bir yığındır devrimci hareket. Ama örgütler neden küçük? Bunu anlayabilirsek, kendimizi düzeltiriz. Hep dışarıdakilere kızmak değil, içeridekilere de kızmalıyız. İçeridekilerin de birşeyler yapması gerekiyor ki dışarıdakiler de gelmek istesin.

İkincisi, günümüz devrimci hareketinin gücü ve güçsüzlüğü arasında bir çelişki var. Gücü, işte bu geniş yığınların uyanışında bilinçlenmesindedir. Güçsüzlüğü ise devrimci hareketin liderlerindeki bilgi, sezgi ve inisiyatif eksikliğindedir. Bunun da başka türlü olması çok kolay değil, çünkü sık sık devrimci örgütlerin liderleri hapislere atılıyor, öldürülüyor vb. Dolayısıyla devrimci örgütlerin yönetimlerinde süreklilik son derece azdır. Ama Lenin de diyor ki, yönetim kadrosunu, liderlerini yitiren bir sınıf, esirlikten kurtulamaz. Sınıf kavgasında pişmiş, toyluğunu atmış kadro harcıyor, yerine gençler geliyor. Onlar da aynı hataları yaparak öğreniyorlar, bu arada yıllar geçiyor. Anlıyoruz ama durum da bu.

Sınıf işbirlikçileri dışında kalan devrimci örgütler, ortak düşmana karşı birlikte savaşabilmeyi öğrenmek zorundadırlar. Çocuksu hegemonya anlayışlarını, dayatmacılıkları, hot-zotçulukları bırakmak gerekir. "Döverek bilinçlendirme" tezi devrim davasına zararlıdır. Devrimci hareket içinde ta devrim adına dek, farklılıklara "eleştirinin silahı" ile yaklaşmak gerekir. Yalnızca devrim anında, iç savaş koşullarında "silahlı eleştiri"nin yeri vardır. Bugün daha esnek ve daha uyumlu davranmamız gerekir. Adana-Mersin yöresinde bir deyiş var, "tek taş duvar olmaz" diyorlar. Gerçekten öyle. Biz yine kendimizden başkasını beğenmeyelim isterseniz, ama emperyalizme, düzene karşı herkesle birlikte savaşmanın yollarını aramak ve bulmak zorundayız. Tek başına birşey olmadığını, 1960, 1970 ve 1980 olaylarında yaşamadık mı? Ne zaman öğreneceğiz?

III. PARTİ

Yoldaşlar, partimize gelince hiç abartmadan şunu söyleyeyim, partimiz güçleniyor.

Geçen yıldan bu yana, yeni bölgelerde örgütlendik: Adana, Mersin, Gaziantep, Manisa, Turgutlu, Salihli, Edirne, Çorlu, Tekirdağ, İzmit ve çevresi. Bunların bazılarında eskiden örgütlüydük, sonradan dağılmıştı. Bazıları ilk kez girdiğimiz bölgelerdir.

Son yıl içinde yeni üye kazanma eğrisi yükseldi. Aramıza katılan yeni yoldaşların büyük çoğunluğu endüstri işçisidir. Yine ilginç ve önemli birşey, halk müziği alanında çalışma yapan önemli sayıda genç değer kazandı.

Yine gösterge olabilecek birşey, eski yoldaşlar partiye dönüyor. Pek çok bölgede bu var. Bu da partinin çekim gücünün artmakta olduğunu gösterir.

Son altı ayda parti okulunda 15 yoldaş eğitim gördü. Bu sayı olanaklarımızla karşılaştırıldığında hiç küçük değildir.

14. Özveri Taarruzu'nun ortasındayız. Çok başarılı gidiyor. 14 yıl. Son 1,5 yılımızı yoldaşlar iyi biliyorlar. Merkez binanın elektrik parasını ödeyemez durumlara girdik, büyük mali sıkıntı altında yaşadık. Sürekli bir taarruzdu. Ama olağanüstü borç ödedik. Ve de bu taarruzla borçlarımız bitecek. Bu da tabii yeni olanaklar, yeni adımlar demektir.

Gençlik örgütlenmesi önemli bir noktaya geldi, yeni bir biçimlenmeyi gerektirecek birikimi sağladı. Bundan sonra yeni bir adım atmaları gerekir. Bundan bir buçuk yıl önce komünist gençler başka örgütlerin içinde ve ardında eyleme çıkıyorlardı. Partinin

uyarısıyla, korsan olsun, ne olursa olsun, kendi bağımsız eylemlerini koymaya başladılar. Bugün artık korsanın da aşılması gereken bir noktaya gelindi. Artık ağırlık daha yığınsal, daha sürekli ve organize eylemlere kaydırılmalıdır. Bu da ancak yığınsallaşabilecek bir örgütlerle olur. Komünist gençlerin mutlaka legal bir örgütlenme yaratmaları gerekir. Ve de IGD'nin hiç de devrimci çağrışımlar vermeyen mirasının ve adının dışında bir gençlik örgütü kurmaları gerekir. Mutlaka kendileri finanse ederek legal bir yayın çıkartmaları gerekir. Gençliğin coşkusunun, girişimciliğinin ve mücadeleye ruhunun, bu zorlu görevlerin üstesinden geleceğine inanıyoruz.

Yeni ve değişik bir biçimde legal siyasal yayın da yakında çıkacaktır.

Sınıf mücadelesinin bugünkü gerçekleri karşısında parti

Şimdi yoldaşlar sınıf mücadelesinin şu çok kısaca özetlediğim gerçekleri karşısında partinin alması gereken tutuma geliyorum. Önce, bundan bir süre önce yayınlanan Merkez Komitesi *Durum Değerlendirmesi*'nden bir bölüm okumak istiyorum.

MK değerlendirmesi şöyle diyordu:

"Dünya çapında ve Türkiye'de girilen *yıpratma savaşından* komünizm için en zor olan günde bile partimizin kat kat güçlenerek çıkma şansı vardır. Çünkü devrimci hareket büyük bir bunalmaya giriyor ve soruların yanıtları da raslantısal verilmiyor. Çünkü baskı ve sömürü daha azgınlaşacak, daha pervasızlaşacaktır.

"Yalnız bu gelişme ancak ideolojide Marksizmi en ortodoks biçimde savunarak ve geliştirerek, *siyasette, günlük pratik çalışmalarda yaşamın istediği esnekliği ortaya koyarak, şablonların ötesinde* (abç) aktif bir çalışma geliştirerek, yığınların psikolojisini dikkate alarak sağlanabilir.

"Esneklik, yöntemlere ilişkin esnekliktir. Mücadelenin taktiklerle ilişkili yönüdür. *Kadromuzun, bu yönde eksikleri vardır* (abç)."

Çok kısa süre önce yeni tutuklamalar oldu yoldaşlar. Daha gazetelere yansımada. Bunlar hep olacak. Baskılar bizi zayıflatmaz, güçlendirir. Ağacın budanmasından öteye geçmez. Budanan ağaç daha güçlü filiz verir. Yaşam da bunu kanıtıyor, örgüt gelişiyor. Ancak, daha hızlı gelişmek istiyorsak, geleceğe gerçekten güvenle bakabilmek istiyorsak bilelim ki, bugün en temel eksiklerimiz taktiklerde esnekliktir. Yani sekterlik var. Bizde var, başkasında yok mu? O başka, biz kendimizi düzeltelim.

Önce taktiklerde esneklik ne demektir?

Taktiklerde esneklik, tutum değiştirebilmek, yön değiştirebilmek, yanlara ya da geriye adım atabilmek, ödün verebilmek, uzlaşabilmek, manevra yapabilmek demektir. İşte, pek hoşunuza gitmeyecek birkaç sözcüğü arka arkaya sıraladım.

Fakat yoldaşlar siz gözünüzde şöyle bir nehir canlandırabiliyor musunuz? Dağın tepesinden bir çay çıkmış, yüzlerce kilometre dümdüz cetvel gibi gitmiş ve denize varmış. Var mı böyle bir nehir bu dünyada? Olabilir mi? Nehirler öyle kıvrılır, böyle kıvrılır. koca vadilerden geri dönerler ama sonunda denize varırlar.

İşte sorun bu. Gerektiğinde nehirler gibi o yöne bu yöne akamadıktan sonra siyaset yapmayalım, başka meslek bulalım. İlkesizlik değil önerdiğim, yalnızca ödün verebilmekten söz ediyorum.

Şunu iyi biliyorum yoldaşlar, uzlaşma kavramı yalnızca bize değil, tüm Türkiyeli devrimciye küfür gibi geliyor. Oysa bu anlayış yanlıştır, bilgisizliktir, deneyimsizliktir. Uzlaşma devrim hareketinde bir çelişki, bir paradoks, çabukça aşılması gereken bir ayıp değildir. Devrim sürecinin, hatta daha geniş anlamda, bir bütün olarak tarihsel sürecin, tarihin oluşumunun objektif bir yasasıdır.

Taktiklerde esneklik neden her zaman zorunludur?

Bunun iki nedeni vardır. Birincisi, emekçileri bir çatı altında birleştirebilmek için o emekçileri şu ya da bu oranda çevrelerinde toplamış olanlarla uzlaşma, manevra zorunluluğu. İkincisi, kendimizden daha güçlü olan bir düşmanı yenebilmek için uzlaşma, manevra zorunluluğu. Bu iki nedeni

“Konu bütünüyle, proletaryanın sınıf bilincinin, devrimci ruhunun ve savaşma ve kazanma yeteneğinin genel düzeyini — düşürmek değil — yükseltmek için bu taktiklerin nasıl uygulanacağını bilme sorunudur.”

“Küçük-burjuva demokratlar burjuvaziyle proletarya, reformizmle devrimcilik,... arasında, kaçınılmaz olarak bocalarlar. Komünistlerin buna uygun taktikleri, bu sallantıları gözardı etmek değil, yararlanmaktan oluşmalıdır. Yararlanmak ise, yüzünü burjuvaziye döndürenlerle savaşmayı, proletaryaya döndürmekte olan unsurlara ise döndükleri anda ve döndükleri ölçüde ödün vermeyi gerektirir.”

de Lenin'den okuyalım. Birincisi, işçi ve emekçiyi birleştirebilmek için zorunlu oluşu:

“Eğer proletarya, proleterle yaşamını kısmen kendi işgücünü satarak sağlayan yarı-proleter arasında, yarı-proleterle köylü ve küçük zanaatkar arasında, küçük köylüyle orta köylü arasında yer alan, çok sayıda ve alabildiğine çeşitli tiplerle çevrilmemiş olsaydı, ve proletaryanın kendisi, gelişmiş ve daha az gelişmiş katmanlara, bölgesel köken, mesleksi, bazan dinsel vb., ayrımlara göre bölünmemiş olsaydı, kapitalizm kapitalizm olmazdı. Bütün bunlardan,

proletaryanın, onun öncüsü olan Komünist Partisi'nin izinde doğrultu değişikliklerine gitmesinin, çeşitli proleter guruplarıyla, işçilerin ve küçük ustaların çeşitli partileriyle uzlaşmalara ve anlaşmalara varmasının mutlak gerekliliği ortaya çıkar. Konu bütünüyle, proletaryanın sınıf bilincinin, devrimci ruhunun ve savaşma ve kazanma yeteneğinin genel düzeyini — düşürmek değil — yükseltmek için bu taktiklerin nasıl uygulanacağını bilme sorunudur. (...)

“Küçük-burjuva demokratlar burjuvaziyle proletarya, reformizmle devrimcilik, ... arasında, kaçınılmaz olarak bocalarlar. Komünistlerin buna uygun taktikleri, bu sallantıları gözardı etmek değil, yararlanmaktan oluşmalıdır. Yararlanmak ise, yüzünü burjuvaziye döndürenlerle savaşmayı, proletaryaya döndürmekte olan unsurlara ise döndükleri anda ve döndükleri ölçüde ödün vermeyi gerektirir. (...)” (Lenin, *Sol Komünizm*)

İkinci neden de, daha güçlü bir düşmanı yenebilmek için zorunlu olmasıdır:

“Daha güçlü bir düşman, ancak olabilen en fazla çabayla, ve düşmanlar arasındaki en küçük bir bozuşmayı, çeşitli ülkelerin burjuvazileri arasındaki ve bu burjuvazilerin çeşitli gurup ya da tipleri arasındaki en küçük bir çıkar çatışmasını, dikkatle, itinayla, ustaca ve zorunlu olarak kullanarak yenilebilir. Ve de, ne denli geçici, sallantılı, dengesiz, güvenilmez ve şartlı, olursa olsun bir yığınsal müttefiği kazanmak için en ufak bir fırsatı bile değerlendirerek yenilebilir. Bunu anlamayanlar genelde, Marksizmin, modern, bilimsel sosyalizmin kırtısını bile anlamamış olduklarını gösterirler. Bu doğruyu pratiğe uygulama yeteneğini, uzunca bir zaman sürecinde ve çeşitli siyasal durumlarda, pratikte kanıtlamamış olanlar, tüm çilekeş insanlığı sömürücülerden kurtarma mücadelesinde devrimci sınıfa yardım etmeyi henüz öğrenememişler demektir. Bu doğru, proletaryanın siyasal erki kazanmasından önceki ve sonraki dönemler için eşit ölçüde geçerlidir.” (Lenin, *Sol Komünizm*)

Soyut komünizm açısından, yani henüz yığınların pratik mücadelesi, siyasal eylemi haline dönüşmemiş komünizm açısından, Özallarla İnönüler, İnönülerle Baştürkler, Baştürklerle Ecevitler vb., arasındaki farklılıklar önemsizdir. Ama yığınların pratik mücadelesi açısından bu farklar canalcı önem taşır. Lenin'in dediği gibi:

“Bu farklılıkları dikkate almak ve bütün 'dostları' birlikte zayıflatıp güçten düşüren bu 'dostlar' arasındaki kaçınılmaz çatışmaların uç noktaya geleceği anı belirlemek. İşte bu, yalnızca bilinçli ve inançlı propagandacı değil, devrimde yığınların pratik lideri olmak isteyen bir komünistin sorunu, görevidir. Komünist fikirlere en katı bağlılığı, gerekli tüm

“Ve de, ne denli geçici, sallantılı, dengesiz, güvenilmez ve şartlı, olursa olsun bir yığınsal müttefiği kazanmak için en ufak bir fırsatı bile değerlendirerek yenilebilir.”

pratik uzlaşmalara, doğrultu değişikliklerine, uzlaşmaya yönelik manevralara, zikzaklara, ricata vb. gitme yeteneğiyle bağlamak gereklidir.

“(...) “Bolşevizmin, Ekim Devrimi'nden önceki ve sonraki tüm tarihi, doğrultu değişikliği örnekleriyle, burjuva partiler dahil öteki partilere yönelik uzlaşıcı taktikler ve uzlaşmalarla doludur!” (Lenin, *Sol Komünizm*)

“Komünist fikirlere en katı bağlılığı, gerekli tüm pratik uzlaşmalara, doğrultu değişikliklerine, uzlaşmaya yönelik manevralara, zikzaklara, ricata vb. gitme yeteneğiyle bağlamak gereklidir.”

“Bolşevizmin, Ekim Devrimi'nden önceki ve sonraki tüm tarihi, doğrultu değişikliği örnekleriyle, burjuva partiler dahil öteki partilere yönelik uzlaşıcı taktikler ve uzlaşmalarla doludur!”

Lenin'den yukarıya aktardığım alıntılar olağanüstü önemli fikirlerle doludur. Bunlardan bir ana fikir çıkıyor ki şudur: Devrim süreci uzun bir süreçtir ve bunda “uzlaşma yok, manevra yok” gibi anlayışlar yalnızca düşmana yarar.

Taktik esnekliğin, uzlaşmanın sınırları var mıdır?

Yukarıdaki alıntılarda uzlaşmanın sınırları da açıkça bellidir. Uzlaşmanın iki sınırı vardır: 1) İlkelerden ve teoriden ödün verilmez. Bunlarda pazarlık yoktur. 2) Yapılacak uzlaşma yığınların bilincini düşürmeyecek, yükseltecek ve işçi sınıfına yarayacaktır.

Bu iki koşulun dışında getirilecek tüm sınırlar sahtedir. Dolayısıyla, “teorik ve siyasal açıdan zorunlu olan uzlaşmaktan bir adım fazlaya gitmek” (Lenin) de son derece zarardır.

Biz bu kavrayışı yerleştiremezsek siyasal bir parti olamayız. Fikir planında doğrularla uğraşan, onları hayata geçirmede iddia taşımayan bir propagandacı gurubu oluruz... Bu da özünde siyasal gerçekçilik ile siyasal sorumsuzluk arasındaki ayırım olur.

Bugün taktiklerde esnekliğin özel bir nedeni daha vardır

Buraya dek söylediklerim her zaman geçerli olan şeylerdir. Her zaman uzlaşma ve ödünün, esnekliğin mücadelesinde yeri vardır. Ama bugün taktiklerde esnekliğin özel bir nedeni daha vardır.

Genel olarak tarih, özellikle de devrimler tarihi, en uzak görüşlü kafaların bile öngörebileceğinden daha zengin, daha çeşitli, daha yeniliklerle doludur. Bugün de böyle bir şey oldu. Tarihin gidişi keskin bir köşe döndü. Dünyanın bir yarısı gümbür gümbür çöktü. Buna uygun

tutum almamız gerekiyor. Yalıtılmaya karşı her çatlaktan, her fırsattan yararlanmak, olumlu her adımı ona uygun bir dille karşılamak gerekiyor.

Türkiye devrimci hareketi ve bu arada ne yazık ki bizler de, çoğu zaman, bilerek ya da bilmeyerek, Sovyetler'de savaş komünizmi döneminde çok yaygın olan bir belgiyi izler gibi davranıyoruz. O belgi şöyle: “Bizimle olmayan bize karşıdır.”

O bir iç savaş dönemiymiş. Beyazlar kızilları yakalayınca serpuşundaki kızıl yıldızdan, yani alından ağaca çakıyorlarmış. Kızılar da beyazları yakalayınca omuzlarındaki apoletlerden çakıyorlarmış. Yani o zaman belginin toplumda bir anlamı ve gerçekliği varmış. Savaş komünizmi geçtikten sonra Lunaçarski belginin “bize karşı olmayan, bizimledir” biçiminde değiştirilmesini ister ve bu kabul edilir. İşte bizler de bugün tam da bu ikinci belgiye göre tutum almamız.

“Bizimle olmayan bize karşıdır!” Türkiye devrimci hareketinin tavrı hep bu oldu. “Yanımda değilse bana karşıysın arkadaş!” Oysa yerleştirmemiz gereken, “bize karşı olmayan bizimledir” anlayışdır. Bize açıktan karşı çıkmayan, üzerimize gelmeyen bizimledir anlayışı içinde davranmalıyız.

Bunlar sanki birbirinin aynı iki belgi gibi. Ama, aralarında büyük bir fark var. Biri sekterliğin simgesi, kendi kendini soyutlamanın belgisi. Ötekisi siyasal olgunluğun, yığınlara gitmenin belgisi.

Demek ki yoldaşlar, MK Değerlendirmesi, “siyasette, günlük pratik çalışmalarda esneklik, şablonların ötesinde aktif bir çalışma” isteyerek can alıcı bir noktaya işaret etmiştir.

Bir de uyarı yoldaşlar. Yapılması gereken açıkça ve doğru olarak saptandıktan sonra, ki MK Değerlendirmesi saptamıştır, bunu yerine getirmek için boğuşma enerjisi varsa, karşılaşılabilecek başarısızlıklar geçicidir. Çünkü devrimci deneyim ve örgütçülük hüneri edinilebilen şeylerdir. Ama eksikler açık gönüllülikle kabul edilirse. Eksikleri kabul bunları aşmanın yarı yoludur.

Fakat eğer eksikleri kabul etmek yerine, eksikleri meziyet sayan, hatta bunları savunabilmek için teorik temeller bulmaya çalışanlar çıkarsa, işte o zaman geçici başarısızlıklar, kalıcı şanssızlığa dönüşür.

Damız büyük ve kutsal bir davadır. Partimiz, safında olmakla övündüğümüz pırl pırl bir partidir. Onu böyle bir sona mahkum etmeye hiçbirimizin niyeti yoktur.

Ancak hayatın akışını izleyebilen, sınıfına yararlı şeyler yapabilir. İzleyemeyen başarısızlığa ve ne denli inançlı ve temiz insansa o denli hayal kırıklığına ve üzüntüye mahkumdur.

Partimiz işçinin emekçinin kurtuluş yolu olan Marksist-Leninist teoriden, ilkelerinden ve hedeflerinden milim şaşmamakta ve de hayatın akışını izlemekte kararlıdır.

Dünya bugün büyük değişikliklerin yaşandığı, ve hızla yeni değişimlerin yaşanacağı bir dönemeç almıştır. Oyleyse partimizin 70. yılı da büyük dönemeçlerin aşılacağı atılım yılıdır.

“İnançtır bu
“Sevdadır
“Demire tırnakla,
“Duvara kanla yazılır!”

YA SOSYALİZM, YA ÖLÜM!